

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER	VII
KISALTMALAR LİSTESİ	XIII
GİRİŞ	1

Birinci Bölüm

Yenilemenin Tarihi Gelişimi ve Modern Hukuk Sistemlerindeki Yeri

§1. GENEL OLARAK	5
§2. ROMA HUKUKUNUN KLASİK DÖNEMİNDEN MÜŞTEREK HUKUKA YENİLEME: NOVATIO	7
A. Novatio'nun Tanımı ve Hukuki Niteliği	7
1. İkame ve Aktarım Teorileri	7
2. Novatio'nun Stipulatio ile İlişkisi	9
B. Novatio'nun Şartları	14
C. Novatio'nun Hukuki Sonuçları	18
D. Novatio'nun Uygulama Alanları	20
1. Novatio ile Taraf Değişikliği Yapılması	22
2. Novatio'nun Diğer İşlevleri	23

3. Novatio'nun Uygulama Alanının Müşterek Hukuk Döneminde Daralması	25
§3. PRUSYA HUKUKUNDA YENİLEME	27
§4. FRANSIZ HUKUKUNDA YENİLEME	31
§5. AVUSTURYA HUKUKUNDA YENİLEME	35
§6. ALMAN HUKUKUNDA YENİLEME	39
§7. İSVİÇRE HUKUKUNDA YENİLEME.....	42

İkinci Bölüm

YENİLEMENİN HUKUKİ NİTELİĞİ, ŞARTLARI VE HUKUKİ SONUÇLARI

§8. YENİLEME KAVRAMI	47
§9. YENİLEMENİN HUKUKİ NİTELİĞİ	50
A. Hukuki İşlemin Çeşitli Türleri Açısından Yenileme	50
1. Yenilemenin Sözleşme Niteliği	50
2. Yenilemenin Çifte Etkili (Tasarrufi ve Borçlandırıcı) İşlem Niteliği	51
B. Yenilemenin Hukuki Sebep ve Soyutluk Kavramları ile İlişkisi .	56
1. Hukuki Sebep (Causa) Kavramı.....	57
a. Hukuki Sebep ve Saik	58
b. Hukuki Sebep ve Temel İlişki.....	59
2. Sebebe Bağlılık ve Soyutluk.....	61
a. Genel Olarak.....	61
b. Borçlandırıcı İşlemlerde Sebebe Bağlılık ve Soyutluk.....	62
3. Yenileme Sebebi (Causa Novandi)	65
4. Yenileme ile Kurulan Borç Bakımından Sebebe Bağlılık ve Soyutluk.....	67
a. Soyutluk Görüşü.....	67
b. Sebebe Bağlılık Görüşü.....	68
c. Karma Görüş	69

---

d. Görüşlerin Değerlendirilmesi	71
C. Borç İlişkilerinin Yenilenmesi Sorunu	72
D. Ara Sonuç	76
§10.YENİLEMENİN ŞARTLARI	77
A. Mevcut Bir Borç	77
1. Mevcut Olmayan ve Kesin Hükümsüz Borçların Yenilenmesi Sorunu	78
2. Noksan Borçların Yenilenmesi	82
3. İptal Edilebilir Borçların Yenilenmesi.....	84
4. Koşula veya Vadeye Bağlı Borçların Yenilenmesi.....	86
5. Eksik (Doğal) Borçların Yenilenmesi	87
a. Zamanaşımına Uğramış Borçların Yenilenmesi.....	88
b. Kumar ve Bahisten Doğan Borçların Yenilenmesi	90
c. Evlenme Sımsarlığından Doğan Borçların Yenilenmesi..	93
d. Ahlaki Ödevin Yenilenmesi	94
B. Yeni Bir Borç	95
1. Genel Olarak.....	95
2. Yeni Borcun Geçerliliği.....	96
a. Yeni Borcun İptal Edilebilir veya Noksan Olması.....	96
b. Yeni Borcun İfa Edilmemesi Üzerine Sözleşmeden Dönülmesi	101
c. Yeni Edimin Borçluya Yüklenemeyecek Bir Sebep İmkânsızlaşması	104
d. Yeni Borcun Koşula Bağlı Olarak Kurulması	106
3. Yeni Borcun Eski Borçtan Bağımsızlığı	107
4. Yeni Borcun Şekil Kuralları Bakımından İncelenmesi.....	108
C. Yenileme İradesi.....	109
1. Genel Olarak.....	109
2. Yenileme Aleyhine Yorum Kuralları.....	110
3. Yenileme İradesinin Tespitinde Bağdaşmazlık Ölçütü	114
a. Bağdaşmazlık Ölçütü.....	114

b. Yeni İçeriğin Mevcut Borçla Bağdaştığı Haller	116
(1) Yenilemenin Kural Olarak Kabul Edilmemesi	116
(2) Yenileme İradesinin Tespiti	117
c. Yeni İçeriğin Mevcut Borçla Bağdaşmadığı Haller.....	120
(1) Borcun Ayniyet Sınırlarının Aşılması	121
i. Borcun Konusunun Değişmesi	122
ii. Sözleşme Tipinin Değişmesi	123
iii. İktisadi Amacın Değişmesi	124
iv. Borcun Kaynağının Değişmesi	129
(2) Yeni Borcun Eski Borç ile Birlikte Var Olamaması..	129
d. Ara Sonuç	131
e. Yenilemeye Alternatif Olarak Mevcut Borcun Sona Erdirilip Ayrı Bir İşlemlerle Yeni Bir Borç Kurulması.....	131
4. Kanunda Yenileme Lehine Yorum Kuralına Yer Verilen Haller.....	134
§11. YENİLEMENİN HUKUKİ SONUÇLARI	135
A. Mevcut Borcun Sona Erdirilip Yerine Yeni Bir Borç Kurulması	135
B. Eski Borca Bağlı Hakların Sona Ermesi	136
1. Genel Olarak Asıl Borca Bağlı Hak ve Borçların Sona Ermesi.....	136
2. Yenileme Sonucunda Mevcut Borca Bağlı Hakların Sona Ermesi	137
a. Teminatların Sona Ermesi.....	138
(1) Genel Olarak.....	138
(2) Teminatların Sona Ermesi Zorunluluğunun Aşılması	142
(3) Çerçeve Sözleşmelerden Doğan Borçlar için Verilen Teminatların Durumu	148
b. Diğer Bağlı Hakların Sona Ermesi	149
C. Eski Borca Ait Savunmaların İleri Sürülememesi	150
D. Yenilemenin Müteselsil Borçlular ve Alacaklılar Üzerindeki Etkisi.....	155
1. Borcun Sona Ermesinin Müteselsil Borçlular Üzerindeki Etkisi.....	155

2. Yenilemenin Müteselsil Borçlular Üzerindeki Etkisi.....	158
3. Yenilemenin Müteselsil Alacaklılar Üzerindeki Etkisi	166
§12.YENİLEMENİN ÖZEL OLARAK DÜZENLENDİĞİ	
HALLER.....	167
A. Cari Hesapta Yenileme.....	167
1. Genel Olarak Cari Hesap.....	167
a. Hukuki Niteliği.....	168
b. Fiili Cari Hesap İlişkisiyle Karşılaştırılması.....	173
2. Yenilemenin Cari Hesaptaki Rolü	175
a. Alacağın Cari Hesaba Kaydının Yenileme Sayılmaması.....	175
b. Bakiye Alacağın Tanınmasının Yenileme Sayılması.....	177
c. Yenilemenin Teminatlara Etkisi	180
d. Yenilemenin Faiz Bakımından Etkisi	186
e. Bakiyenin Düzeltilmesi.....	187
(1) Bakiyenin Tespitinde Hesap Yanlışlığı Yapılması ...	190
(2) Bakiye Hesaplanırken Dikkate Alınması Gereken	
Alacaklar Bakımından Bir Yanlışlık Yapılması	192
(3) Cari Hesap Kapsamındaki Alacağın Doğduğu	
Sözleşmenin Tanımadan Sonra Geçersiz Hale	
Gelmesi	194
B. İpotekli Borç Senedi ve İrat Senedi ile Yenileme	194
1. Genel Olarak İpotekli Borç Senedi ve İrat Senedi	194
2. İpotekli Borç Senedi ve İrat Senedinin Yenileyici Etkisi	198
3. İpotekli Borç Senedi ve İrat Senedinin Yenileyici	
Etkisinin Olması Gereken Hukuk Bakımından	
Değerlendirilmesi.....	201

Üçüncü Bölüm

Yenilemenin Benzer Sözleşmelerle İlişkisi ve Karşılaştırılması

§13.DEĞİŞTİRME SÖZLEŞMESİ VE YENİLEME.....	205
--	-----

§14. BORÇ İLİŞKİSİNDE TARAF DEĞİŞİKLİKLERİ VE YENİLEME	212
A. Alacağın Devri ve Borcun Üstlenilmesinin Yenileme ile Karşılaştırılması	212
B. Sözleşmenin Devri ve Yenileme.....	214
§15. SULH SÖZLEŞMESİ VE YENİLEME.....	218
A. Genel Olarak Sulh Sözleşmesi.....	218
B. Sulh Sözleşmesinin Yenileme ile İlişkisi ve Hukuki Niteliği.....	223
C. Borcun Yeniden Yapılandırılması ve Yenileme	231
§16. İFA YERİNE EDİM VE YENİLEME.....	234
A. İfa Yerine Edimin İfa Uğruna Edim ve Teminat Amacıyla Edimden Ayrılması	234
B. İfa Yerine Edim Anlaşmasının Hukuki Niteliği	237
C. İfa Yerine Edimin Yenileme ile Karşılaştırılması	240
§17. İBRA VE YENİLEME	246
§18. İSİM BENZERLİĞİ SEBEBİYLE YENİLEME İLE KARIŞTIRILAN İŞLEMLER	253
A. Kira Sözleşmesinin Yenilenmesi.....	253
1. EBK ve GKHK'nın Yürürlükte Olduğu Dönemde “Zımnî Tecdit”	255
2. Meselenin Türk Borçlar Kanunu Hükümleri Işığında Değerlendirilmesi	258
B. Kredinin Yenilenmesi	262
C. Sigorta Sözleşmesinin Yenilenmesi	263
D. Acentenin Alacağı Müvekkilin Özel ve Yazılı İzni veya Vekâleti Olmadan Yenileyememesi.....	265
§19. YENİLEMENİN BORÇLAR HUKUKUNDAKİ YERİ VE İŞLEVİNE İLİŞKİN GENEL DEĞERLENDİRME	267
SONUÇ	273
KAYNAKÇA	283